

BI7b – Lære- og elevpladser

Baggrund

Med Budget 2013 og Budget 2017 blev der afsat i alt 19 mio. kr. over seks år til en ekstraordinær indsats for at skaffe flere lære- og elevpladser til elever på erhvervsuddannelser. Målsætningen var årligt at skaffe gennemsnitligt 200 yderligere lære- og elevpladser (se tabel 1). Bevillingen, og dermed indsatsen, bortfalder med udgangen af 2018. Det er derfor en specifik udfordring for Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, hvis bevillingen til den nuværende indsats ophører – og det foreslås desuden, at der afsættes midler til en udvidelse af indsatsen.

Indhold

Erhvervsuddannelserne er sammensat af et grundforløb og et hovedforløb. Hovedforløbet veksler mellem perioder på en skole og perioder i praktik i en virksomhed. Efter afsluttet grundforløb skal elever derfor finde en lære- eller elevplads for at kunne fortsætte deres uddannelse.

I 2017 var der løbende ca. 900 unge københavnere, som havde afsluttet et grundforløb på en erhvervsuddannelse, men ikke havde en lære- eller elevplads. Der er i dag mangel på faglært arbejdskraft inden for flere brancher,¹ og flere analyser peger på, at der også i fremtiden vil være behov for flere faglærte.² Derfor er der behov for at understøtte, at flere unge gennemfører en erhvervsuddannelse.

Nuværende indsats

Formålet med indsatsen er at matche unge, der mangler en lære- eller elevplads, med virksomheder, som har brug for elever og lærlinge.

Målgruppen for indsatsen er 15-29-årige københavnere med afsluttet grundforløb på en erhvervsuddannelse, der forgæves har søgt lære- eller elevplads i to måneder eller mere – og som har henvendt sig til jobcentret og modtager uddannelseshjælp. De fleste unge i målgruppen har også særlige udfordringer, eksempelvis psykiske lidelser, misbrug eller manglende motivation.

Indsatsen udføres i regi af Jobcenter København, Ungecentret (JKU) og består af følgende elementer:

- Opsøgende virksomhedskontakt
- De unge mødes løbende med konsulenter, som har særligt kendskab til virksomhederne og til den enkelte unges udfordringer. Konsulenterne matcher de unge med ledige lære- og elevpladser
- Tilbud om vejledning i at skrive cv og ansøgninger, i ansøgningsstrategi og i personlig præsentation
- De unge tilknyttes mentorer, der afdækker de unges særlige udfordringer og hjælper med at håndtere disse
- De unge følges indtil deres uddannelsesforløb er stabilt.

¹ Jf. arbejdsmarkedsbalancen, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR)

² Fx "De beskæftigelsesmæssige konsekvenser af de kommende års infrastrukturprojekter i 2014-2024", STAR, maj 2015 og Arbejdsmarkedsanalyse Hovedstaden 2015, udarbejdet af MPloy for RAR Hovedstaden.

Udvidet indsats

Målgruppen for den udvidede indsats er også 15-29-årige lære- og elevpladssøgende, men inkluderer også unge, der ikke modtager en forsørgelsesydelse. Det kan både være unge, som jobcentret opsøger via eksempelvis informationsmøder på erhvervsskoler og i de udsatte boligområder, og unge, som selv henvender sig til jobcentret for at få hjælp uden samtidig at modtage en ydelse.

Alle unge, som afslutter et grundforløb, er underlagt en karenperiode på to måneder, hvor de ikke kan modtage en forsørgelsesydelse. Disse unge vil med en udvidet indsats nyde godt af at få hjælp til at finde en praktikplads allerede i karenperioden, i stedet for at vente to måneder, til de har ret til en ydelse. Derudover vil jobcentret med en udvidet indsats kunne hjælpe unge, som ikke har ret til eller ønsker at modtage en ydelse.

I 2017 var der løbende ca. 900 unge københavnere, som havde afsluttet et grundforløb på en erhvervsuddannelse, men ikke havde en lære- eller elevplads. Det er hele den gruppe, der er potentielt målgruppe for den udvidede indsats.

Formålet med den udvidede indsats er at sikre, at flere unge får en lære- og elevplads via indsatsen, og at Jobcenter København får kontakt til flere små, mellemstore og store virksomheder. Jo flere unge indsatsen får kontakt til, desto nemmere bliver samarbejdet med virksomhederne, fordi det bliver nemmere at opfylde virksomheders behov for lærlinge og elever.

Udvides bevillingen, vil indsatsen kunne udvides med nye initiativer, som vil skabe flere lære- og elevpladser:

- Brede og tættere samarbejde med arbejdsgiver- og brancheorganisationer
- Mere opsøgende kontakt til både små, mellemstore og store private virksomheder
- Flere unge ind i indsatsen via samarbejder med – og mere opsøgende indsats over for – erhvervsskoler, Ungdommens Uddannelsesvejledning, boligsociale helhedsplaner og udsatte boligområder samt de almene boligorganisationer via Københavnermodellen
- En mere intensiv indsats til den eksisterende målgruppe, så flere får en praktikplads hurtigere
- Dedikerede medarbejdere til de forskellige opgaver, så medarbejderne opnår specialiseret viden og samarbejdspartnerne har én indgang til lære- og elevpladsindsatsen.

Forventet effekt og opfølgning

Mellem 2013 og 2017 har den hidtidige indsats skaffet ca. 1.650 lære- og elevpladser til unge (tabel 1). Dermed har næsten 10 pct. af alle københavnske lærlinge og elever fået deres lære- og elevplads via indsatsen i Jobcenter København Ungecentret.

Den gennemsnitlige udgift per lære-/elevplads var 11.000 kr. i perioden 2013-2017 (dog med årlige udsving). Den årlige gennemsnitlige kommunale udgift til forsørgelsesydelse til en ung, der mangler en lære- eller elevplads, er 76.000 kr.

Hvis de ca. 200 borgere, der i 2017 fik en lære- eller elevplads gennem indsatsen, i stedet skulle modtage uddannelseshjælp, ville det betyde en kommunal udgift på ca. 15 mio. kr. årligt til forsørgelsesydelse alene.

Tabel 1 – Effekt af den hidtidige indsats 2013-2017

	2013	2014	2015	2016	2017	I alt
Måltal for indgåede uddannelsesaftaler	74	185	339	309	133	1.040
Antal indgåede uddannelsesaftaler	151	417	485	390	205	1.648

Note: De lavere måltal og antal indgåede uddannelsesaftaler i 2017 sammenlignet med 2013-2016 skyldes lavere bevilling til indsatsen.

Med flere midler forventes effekten af indsatsen at kunne forøges, så der i perioden 2019-2022 forventes, at kunne blive skabt til ca. 300 ekstra lære- og elevpladser årligt. Det svarer til en udgift på 14.500 kr. per lære-/elevplads. Prisen per plads er lidt højere end gennemsnittet for 2013-2017. Dette afspejler, at nogle af de unge, der vil deltage i den udvidede indsats, forventes at have flere udfordringer end de unge, den nuværende indsats hjælper til at få en lære- eller elevplads.

Samlet set vil en fortsættelse af den eksisterende indsats og den beskrevne nye udvidede indsats forventeligt skabes ca. 500 lære- og elevpladser årligt.

Økonomi

Tabel 2 sammenfatter økonomien i forslaget.

Tabel 2 – Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget <i>(1.000 kr. – 2019 p/l)</i>	Styringsområde	2019	2020	2021	2022	I alt
Forlængelse af servicebevilling - 4 årsværk til videreførelse af indsatsen	Service	2.200	2.200	2.200	2.200	8.800
Ny servicebevilling - 6 årsværk til den udvidede indsats	Service	3.300	3.300	3.300	3.300	13.200
Ny indsatsbevilling - 2 årsværk til den udvidede indsats (understøttende opgaver i form af mentor samt vejledning omkring cv, ansøgning, ansøgningsstrategi m.m.)	Efterspørgselsstyret indsats	1.100	1.100	1.100	1.100	4.400
Udgifter i alt		6.600	6.600	6.600	6.600	26.400

Risikovurdering og proces

Risikoen i forslaget vurderes som meget lav, da der er tale om fortsættelse og udvidelse af en eksisterende indsats.

Tiltaget kan igangsættes uden yderligere politisk behandling.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 3 – Udgifter til service og overførsler:

<i>(1.000 kr. – 2019 p/l)</i>	Udvalg	Bevilling	Indtægt /Udgift (I/U)	2019	2020	2021	2022	I alt
Service	BIU	18.10	U	5.500	5.500	5.500	5.500	22.000
Overførsler mv. (EI)	BIU	78.10	U	1.100	1.100	1.100	1.100	4.400
Udgifter i alt	BIU		U	6.600	6.600	6.600	6.600	26.400

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel og adresse

Bydele

Bydækkende? ☒							
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/kgs. Enghave	Valby	Amager Øst			Udenbys
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	Amager Vest			
Adresse og matrikelnummer							

Tidligere afsatte midler

<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Budgetaftale 2013	2.250	3.100	4.800	4.800		
Budgetaftale 2017					2.000	2.000
Afsatte midler i alt	2.250	3.100	4.800	4.800	2.000	2.000